

LIITE 1

ESITYS KAHDEN PÄÄTOIMISEN AVEKKI-KOULUTTAJAN REKRYTOIMISEKSI ELOISAAN

Asiakas- ja potilasväkivalta ja sen uhka ovat selvästi merkittävin työturvallisuutta koetteleva ilmiö toimialallamme.

Sen osuus kaikista henkilöstön tekemistä työturvallisuusilmoituksista Eloisan toiminta-aikana on yli 60%. Työturvallisuusilmoitustilastot viime vuosilta osoittavat, ettei ilmiö ole väliaikainen, ja sama havainto koskee sote-alaa maanlaajuisesti.

Työsuojeluviranomainen ohjeistaa työnantajaa varautumaan väkivallan uhkaan siten, että *”Tilanteisiin varaudutaan järjestämällä ennakoivaa harjoittelua säännöllisesti. Koulutuksen tulisi tukea ammatillisia valmiuksia, kuten vuorovaikutustaitoja ja kykyä kohdata vaikea asiakas”*.

AVEKKI toimintatapamalli antaa koulutettavalle valmiuksia ennaltaehkäistä ja ennakoimalla hallita uhka- ja väkivaltatilanteita asiakas- ja potilastyössä. AVEKKIn koulutussisällössä erityisesti painotetaan ammatillisuutta, sekä vuorovaikutuksen ja kohtaamisen merkitystä. AVEKKI toimintatapamallia on kehitetty ja koulutettu noin kahden vuosikymmenen ajan, ja se on laajalti käytössä sote-työpaikoilla kautta maan.

Eloisan Savonlinna-Mikkeli alueen sote-henkilöstöstä AVEKKI 1-koulutuksen (AVEKKIn peruskoulutus, kesto 2 työpäivää) on saanut noin tuhat palvelussuhteessa olevaa (1.1.2023 jälkeen noin 660 henkilöä).

Nykyinen koulutusresurssi (4 kouluttajaa oman toimen ohella) on 10 työpäivää/kk, joka samalla tarkoittaa 2,5 koulutusryhmää/kk. Tämä tekee noin 440 koulutettavaa vuodessa, ja noin 4400 koulutettavaa reilussa kahdeksassa vuodessa.

Koulutusjärjestely on haavoittuva, ja vain yhden kouluttajan äkillinen poissaolo pahimmillaan keskeyttää koulutusten toteutumisen.

On tärkeää huomioida, että sote-henkilöstön tulee saada säännöllisesti ylläpitokoulutusta (kesto noin 4-tuntia), johon esimerkkilaskelmassa ei ole kohdistettu resurssia lainkaan. On myös muistettava henkilöstön vaihtuvuus, jolla on pääsääntöisesti lisäävä vaikutus koulutustarpeeseen.

Edellä esitetty mielestämme osoittaa, ettei koulutusresurssi ja koulutusten tarve nykyhetkellä kohtaa hyväksyttävällä tavalla.

Koulutusresurssin lisääminen on kilpistynyt kouluttajien työajankäytöstä syntyvien kulujen epäoikeudenmukaiseksi koettuun kohdistumiseen kouluttajan perusyksikköön (palkkakulu perusyksikössä vs. työpanos muualla). Siksi on ennakoitavissa, ettei kouluttajien työpanosta kouluttamiseen heidän perusyksiköiden taholta olla lisäämässä nykyisestä, vaan muutospaine on vastakkaiseen suuntaan.

Kahden päätoimisen kouluttajan työpanoksella koulutusvelkaa olisi mahdollista kiria kiinni oleellisesti nopeammin, ja myös kertaus- ja täydennyskoulutukset olisi mahdollista liittää tarkoituksenmukaisella tavalla mukaan koulutusohjelmaan.

Osaksi päätoimisten kouluttajien työnkuvaa olisi luontevasti liitettävissä esimerkiksi työyksiköihin suoraan kohdistuvat henkilöturvallisuuskonsultaatiot. Esimerkin lisäksi käytännön työstä syntyvien tarpeiden ja kouluttajien osaamisen kehittymisen kautta on odotettavissa nousevan esiin myös muita henkilö- ja työyhteisön turvallisuutta vahvistavia tehtäviä, joihin päätoimisten kouluttajien työpanosta voitaisiin niin haluttaessa ohjata. Päätoimisten kouluttajien työajan kohdentumista tehokkaasti ja vaikuttavasti tukee, jos niin sanottu oheistyö (toimistotyöt) olisi ohjattu asiantuntijoiden tehtäviksi (Vaalijalan esimerkin malliin).

Päätoimisten kouluttajien työpanos yhdistettynä Eloisan muiden lisensoitujen AVEKKI-kouluttajien ”reserviin” lisäisi koulutusten toteutumisvarmuutta myös äkillisissä muutostilanteissa. Tämä

edellyttää ko. kouluttajien riittävää osallistumista kouluttamiseen oman osaamisen ylläpitämiseksi. Tästä ennakolta rajatusta osallistumisesta kouluttamiseen tulisi työnantajan etukäteen selkeästi sopia johto-organisaation sisällä.

Edellä olevan perusteella esitämme, että Eloisaan rekrytoidaan kaksi päätoimista AVEKKI-kouluttajaa. Esitämme myös, että työnantaja selkeästi linjaa oman toimen ohella toimivien kouluttajien työajan käytön koulutustehtäviin.

Eloisassa 24.7.2025

AVEKKI-kouluttajat:

Niina Turtiainen
Panu Melkinen
Markus Vanhanen
Jarkko Putkonen